

Krizový plán školy

Obsah

1.	Úvod	3
2.	Dokumenty	3
3.	Krizové situace a postupy jejich řešení	4
3.1.	Šikana	4
3.2.	Kyberšikana	3
3.3.	Návykové látky	9
3.4.	Záškoláctví	12
3.5.	Krádeže a vandalismus	13
3.6.	Ozbrojený útok (střelec)	13
3.7.	Rasismus	14
3.8.	Podvod	14

1. ÚVOD

Krizový plán školy je dokument, ve kterém je přesný návod postupu při řešení krizových situací ve škole.

V rámci prevence rizikového chování (šikana, návykové látky, mentální anorexie, bulimie, sebevražedné pokusy, krádeže, vandalismus aj.) je potřeba věnovat zvýšenou pozornost jakýmkoliv změnám v chování i prospěchu, které se u jednotlivce nebo v kolektivu vyskytnou. Při jakékoliv změně chování nebo i podezření je vždy nutné:

- pokud se týká jednotlivce, promluvit si s ním v bezpečném a chráněném prostředí a pokusit se zjistit příčinu změny;
- o zjištěných poznatcích informovat třídního učitele a metodika prevence, příp. ředitele školy, výchovného poradce, školního psychologa;
- pokud se změna týká celého kolektivu nebo se jedná o závažnější problém, přenechat šetření na metodikovi prevence nebo výchovném poradci, kteří podle situace budou dále kontaktovat, spolupracovat s dalšími „institucemi“ (metodik prevence z pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče, OSPOD aj.);
- třídní učitel o zjištěném stavu informuje zákonné zástupce žáků a s ohledem na situaci buď individuálně, nebo prostřednictvím mimořádné rodičovské schůzky zákonným zástupcům nabídne pomoc při řešení a doporučí poradenské zařízení.

Zákonným zástupcům žáků školní řád garantuje možnost získání informací o prospěchu a chování jejich dětí. Umožňuje žádat objasnění hodnocení prospěchu, chování a postupů řešení vzniklého problému. Zákonní zástupci mají možnost se obrátit na ředitele školy a žádat přešetření situace.

Třídní učitelé při podezření na zanedbání povinné péče o dítě, tělesné tresty, domácí násilí apod. upozorní zákonné zástupce a informují o dané skutečnosti vedení školy, výchovného poradce a školního metodika prevence. Stejně postupují při obdržení této informace od jiných pedagogů, zaměstnanců školy či žáků. Pokud nedojde k pozitivní změně, hlásí situaci ředitel školy na odbor péče o dítě a na policii.

Všichni zaměstnanci školy, žáci i rodiče byli informováni, na koho se obrátit v případě řešení vzniklých problémů:

ředitelka školy: Mgr. Gabriela Prchalová

zástupce ředitelky školy: Mgr. Pavel Balcar

školní metodik prevence: Mgr. Markéta Stošková, Mgr. Monika Valachová

výchovný poradce: Mgr. Lucie Komárková

2. DOKUMENTY

Krizový plán školy vychází z těchto dokumentů:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č. j. 14423/99-22
- Metodický pokyn ministra školství k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č. j. 28275/2000-22
- Metodický pokyn k jednotnému uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č. j. 10194/2002-14

- Pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních, č. j. 16227/96-22
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu, č. j. 11696/2004-24
- Závazný pokyn policejního Prezidenta č. 8/2001 č. 4/200 o vstupu Policie ČR do škol

Opírá se o tyto zákony:

- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociální a právní ochraně dětí
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
- Zákon č. 140/1967 Sb., Trestní zákon
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách

3. KRIZOVÉ SITUACE A POSTUPY JEJICH ŘEŠENÍ

3.1 ŠIKANA

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nedovedou bránit.

Formy šikany:

a) verbální šikana:

- slovní útoky v podobě nadávek
- pomluvy
- ponižování
- vyhrožování
- kyberšikana (útoky pomocí SMS, e-mailů, zveřejňování urážlivých materiálů na internetu apod.)

b) fyzická šikana:

- fyzické útoky v podobě bití
- ničení a poškozování věcí oběti
- vydírání
- krádeže
- sexuální obtěžování až zneužívání

Nepřímou formou šikany je demonstrativní přehlížení žáka či skupiny žáků a jejich ignorování.

c) kombinovaná šikana:

- kombinace verbální a fyzické šikany (násilné a manipulativní chování a příkazy)

Přímé varovné signály šikanování mohou být např.:

- Posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet.
- Kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávistným, nebo pohrdavým tónem.
- Nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil.
- Příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem.
- Skutečnost, že se jim podřizuje.

- Nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či k spoluúčasti na nich.
- Honění, strkání, šťouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvlášť silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí.
- Rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout.

Nepřímé varovné signály šikanování mohou být např.:

- Žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády.
- Při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními.
- Při přestávkách vyhledává blízkost učitelů.
- Má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený.
- Působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči.
- Stává se uzavřeným.
- Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje.
- Jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené.
- Zašpiněný nebo poškozený oděv.
- Stále postrádá nějaké své věci.
- Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy.
- Mění svou pravidelnou cestu do školy a ze školy.
- Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole.
- Odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit.

Rodiče žáků by si měli všimnout především těchto možných signálů šikanování:

- Za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi.
- Dítě nemá kamaráda, s nímž by trávil volný čas, s nímž by si telefonovalo apod.
- Dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem.
- Nechuť jít ráno do školy (zvláště když dříve mělo dítě školu rádo). Dítě odkládá odchod z domova, případně je na něm možno i pozorovat strach.
- Ztráta chuti k jídlu.
- Dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí dovoz či odvoz autem.
- Dítě chodí domů ze školy hladové (agresoři mu berou svačinu nebo peníze na svačinu).
- Usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. "Nechte mě!"
- Dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně.
- Dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objevují výkyvy nálady.
- Zmínky o možné sebevraždě.
- Odmítá svěřit se s tím, co je trápí.
- Dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratilo), případně doma krade peníze.
- Dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí.
- Dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
- Dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma.

- Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.).
- Dítě se vyhýbá docházce do školy.
- Dítě se zdržuje doma více, než mělo ve zvyku.

Rozdíly mezi šikanováním a škádlením

ŠKÁDLENÍ	ŠIKANOVÁNÍ
Definice: Škádlení patří k rovnocenným, kamarádským nebo partnerským vztahům. Chápáno je jako projev přátelství. Za škádlení se považuje žertování (popichování, zlobení) za účelem dobré nálady a není v něm vítěz ani poražený.	Definice: Šikanování patří do násilných a závislostních vztahů. Za šikanování se považuje, když jeden nebo více žáků úmyslně a opakovaně ubližuje druhým. Znamená to, že dítěti někdo, komu se nemůže ubránit, dělá, co je mu nepříjemné, co ho ponižuje nebo to prostě bolí.
1. Záměr: Vzájemná legrace, radost a dobrá nálada.	Záměr: Ublížit, zranit a ponižít.
2. Motiv: Náklonnost, sblížení, seznamování, zájem o druhé. Rozpouštění napětí ve třídě a navozování uvolněné a pohodové atmosféry. Zodolňování, zmužnění.	Motiv: Základní tandem - moc a krutost. Další motivy překonávání samoty, zabíjení nudy, zvědavost ala Mengele, žárlivost, předcházení vlastnímu týrání, vykonání něčeho velkého...
3. Postoj: Respekt k druhému a sebeúcta.	Postoj: Devalvace, znevážení druhého
4. Citlivost: Vcítění se do druhých.	Citlivost: Tvrdost a nelítostnost.
5. Zranitelnost: Dítě není zvýšeně zranitelné a přecitlivělé.	Zranitelnost: Bezbrannost, oběť se neumí, nemůže či nechce bránit.
6. Hranice: Obě strany mají možnost obhájit své osobní teritorium. Vzájemné vnímání a respektování verbálních i neverbálních limitů. Při divočejším škádlení žádný nepoužije své plné síly nebo silnější mírní své akce.	Hranice: Prolamování hranic, „znásilňování“ druhého. Silnější strana nebere ohled na slabšího. Oběť dává najevo, že je jí to nepříjemné, útočníci pokračují dál. Někdy sadomasochistická interakce.
7. Právo a svoboda: Rovnoprávnost účastníků. Dítě se může bránit a škádlení opětovat, případně ho může zastavit a vystoupit z něho.	Právo a svoboda: Bezpráví. Pokud se dítě brání nebo dokonce „legraci“ oplátí je tvrdě ztrestáno!
8. Důstojnost: Zachování důstojnosti. Dítě nemá pocit ponížení. Necítí se trapně a uboze.	Důstojnost: Ponížení lidské důstojnosti. Dítě je zesměšňováno a ponižováno.
9. Emoční stav: Radost, vzrušení ze hry, lehké naštvání. I nepříjemné! Ale ne bezmoc.	Emoční stav: Bezmoc! Strach, stud, bolest. Nepříjemné a bolestivé prožívání útoku.
10. Dopad: Podpora sebehodnoty, pozitivní nálada.	Dopad: Pochybnosti o sobě, nedostatek důvěry, úzkost, deprese. Dítě má strach ze školy.

Postupy při řešení šikanování

Škola je povinna řešit šikanu ve škole a na akcích pořádaných školou. Existují dva scénáře: první je určen pro řešení počáteční obyčejné šikany a druhý k řešení výbuchu skupinového násilí, tzv. školního lynčování. V tomto případě nelze čekat na odborníka-specialistu, protože je oběť

ohrožena bezprostředně na zdraví a později je většinou nemožné případ vyšetřit. Škola proto nejprve zakročí sama, vyřeší akutní problém a později jej řeší za pomoci odborníka.

1. Postup pedagogického pracovníka

- 1) V případě, že rodiče informují pedagogického pracovníka o podezření na šikanování, zahájí okamžitě vyšetřování šikany, spolupracuje s metodikem prevence a výchovnou poradkyní, informuje ředitelku školy.
- 2) V případě podezření na šikanování zahájí pedagogický pracovník neprodleně vyšetřování šikany, spolupracuje s metodikem prevence a výchovnou poradkyní, informuje ředitelku školy.
- 3) V případě prokázaných projevů šikany neprodleně informuje ředitele školy, spolupodílí se na vyšetřování šikany dle pokynů ředitelky školy.
- 4) Vždy informuje rodiče o výsledcích vyšetřování šikany, a to i v případech, že se podezření neprokáže.
- 5) Navrhne v pedagogické radě potrestání agresorů.

2. Postup ředitele školy

- 1) Přijme informaci o šikanování (pedagog, žák, rodič či jiný dospělý).
- 2) Rozhodne, zda škola zvládne řešit šikanu sama, či zda je potřeba intervence z venku – tj. pomoc specializovaných institucí a eventuálně též Policie ČR.
- 3) V případě prokázaných projevů šikany jmenuje pracovníky, kteří se budou podílet na vyšetřování šikany dle jeho pokynů – v týmu je vždy metodik prevence a výchovná poradkyně.
- 4) Zajistí informování rodičů o vyšetřování šikany, případně sám informuje o výsledcích vyšetřování, které řídí.
- 5) V případě negativních dopadů šikanování na oběť zprostředkuje nebo zajistí zprostředkování péče PPP, střediska výchovné péče, atd.
- 6) V mimořádných případech podá návrh orgánu sociálně právní ochrany dítěte k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.
- 7) Pokud dojde k závažnějšímu případu šikanování nebo při podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu, oznámí tuto skutečnost Policii ČR.
- 8) Oznámí orgánu sociálně právní ochrany dítěte skutečnosti, které ohrožují bezpečí a zdraví žáka, pokud žák opakovaně páchá přestupky či se dopustí trestného činu, zahájí spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dítěte bez odkladu.
- 9) Projedná v pedagogické radě potrestání agresorů.

3. Postup rodičů při podezření na šikanování

- 1) Rodiče informují o podezření na šikanování třídního učitele, popřípadě dalšího pedagogického pracovníka, při jehož hodinách nebo dohledu nad žáky k šikaně dochází.

- 2) Nejsou-li podezření na projevy šikany bezodkladně a uspokojivě řešeny v pravomoci pedagogických pracovníků včetně metodika prevence či výchovného poradce, obrátí se rodiče s informací na ředitele školy.
- 3) V případech prokazatelných projevů šikany se rodiče přímo obrátí s informací na ředitele školy.
- 4) Jsou-li rodiče přesvědčeni, že postupuje škola při řešení šikanování nedostatečně, je možné jednat v této záležitosti se zřizovatelem školy, nebo podat stížnost na školu České školní inspekci. Stížnost podaná písemně, osobně nebo v elektronické podobě se přijímá na adrese ČŠI, Husova 17, 746 01 Opava, e-mail: posta@csicr.cz, telefon: 553 623 520. Stížnost je možné adresovat příslušnému inspektorátu ČŠI, nebo podat i na ústředí: ČŠI Praha, Fráni Šrámka 37, 150 21 Praha 5.

Postupy vyšetřování šikany:

A) Počáteční šikana:

- a) rozhovor s těmi, kteří na šikanu upozornili, a s oběťmi
- b) nalezení vhodných svědků
- c) individuální, eventuálně konfrontační rozhovory se svědky (nikoliv konfrontace oběti a agresorů)
- d) zajištění ochrany obětem
- e) **předběžná diagnóza a volba ze dvou typů rozhovoru – dokud neznáme vnější obraz šikanování a nemáme shromážděné důkazy, nemá smysl s agresory mluvit:**
 1. *rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory* (směřování k metodě usmíření);
 2. *rozhovor s agresory* (směřování k metodě vnějšího nátlaku);
- f) **realizace vhodné metody:**
 1. *metoda usmíření* – domluva a usmíření mezi aktéry šikany, řízené hledání nápravy, vcítění se agresora do oběti, pochopení jejího utrpení; bez trestu nebo s nižším trestem;
 2. *metoda vnějšího nátlaku* – přinutit trestem a „strachem“ viníky k zastavení
- g) **třídnická hodina:**
 1. *efekt metody usmíření;*
 2. *oznámení potrestání agresorů;*
- h) rozhovor s rodiči oběti;
- i) rozhovor s rodiči agresorů (pokud tak již nebylo učiněno);
- j) práce s celou třídou;
- k) zajištění dokumentace (i v průběhu – z rozhovorů atd.).

B) Pokročilá šikana – výbuch násilí skupiny proti jednotlivci či minoritní skupině

- a) překonání šoku pedagogického pracovníka a bezprostřední záchrana oběti / obětí
- b) domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
- c) zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi
- d) pokračující pomoc a podpora oběti
- e) nahlášení Policii ČR
- f) zahájení vlastního vyšetřování:

1. rozhovor s obětí a informátory;
2. nalezení nejslabších článků nespolupracujících svědků;
3. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky;
4. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi);
5. metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny

Třídní učitel, popřípadě ředitelka školy, vždy informuje rodiče o výsledcích vyšetřování šikany, a to i v případě, že se podezření neprokáže. Na pedagogické radě navrhne potrestání agresorů. Účastní-li se šikanování většina problémové třídy nebo jsou-li normy agresorů třídou akceptovány, doporučuje se, aby šetření vedl odborník – specialista na problematiku šikanování z PPP, SVP, diagnostického ústavu, krizového centra apod.

3.2 KYBERŠIKANA

Pokud je žák vystaven některé z forem soustavného obtěžování nebo napadání přes internet, mobilní telefon nebo přes sociální sítě (facebook), třídní učitel okamžitě informuje ředitele školy, výchovného poradce, školního metodika prevence. Rodiče nebo zákonní zástupci jsou pozváni do školy a s jejich pomocí se snaží eliminovat možnost přístupu k žákovi (oběti) od agresora. Pokud je agresor neznámý, je v této situaci doporučeno řídit se **pravidly pro bezpečný pohyb na internetu**. Také je lepší změnit telefonní číslo, adresu na facebooku, internetu, mailu či zvolit jinou sociální síť. Po určitou dobu se snažit vyhýbat těmto kontaktům. Pokud je agresor známý, je třeba informovat také zákonného zástupce agresora a vysvětlit mu, že jde v podstatě o trestný čin, který by měl být takto posuzován, pokud nebude s okamžitou platností ukončen.

Pokud došlo k tomuto činu v prostorách školy, bude přestupek hodnocen různými stupni výchovných opatření dle závažnosti situace, v opačném případě je na zákonných zástupcích, zda případ nahlásí příslušným orgánům (policii ČR).

3.3 NÁVYKOVÉ LÁTKY

Pojem návykové látky zahrnuje veškeré látky (mj. omamné a psychotropní), které jsou schopné ovlivnit psychiku člověka, jeho sociální chování a ovládací nebo rozpoznávací schopnosti. Patří sem také alkohol a tabák. Konzumace návykových látek osobami mladšími 18 let je považována za rizikové chování. Užívání návykových látek a na všech školních akcích není přípustné!

Všichni zaměstnanci školy mají oznamovací povinnost k řediteli školy v případě, kdy žáci omamné látky užívají, distribuují nebo u sebe přechovávají.

A) Tabákové výrobky

Postup při řešení konzumace tabákových výrobků ve škole:

- a) tabákový výrobek je třeba žákovi vhodným způsobem odebrat a zajistit, aby nemohl pokračovat v konzumaci,
- b) pedagog dále sepíše o události krátký záznam s vyjádřením žáka (zejména od koho má tabákový výrobek), informuje třídního učitele a předá zápis metodikovi prevence, který jej založí do své agendy,
- c) třídní učitel informuje zákonného zástupce žáka,
- d) v závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se chování opakuje, vyzoomí škola orgán sociálně-právní ochrany dětí,

- e) jsou vyvozeny sankce dané školním řádem.

B) Alkohol

Postup při řešení konzumace alkoholu ve škole:

- a) alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat,
- b) v případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, voláme rychlou záchrannou službu,
- c) jestliže akutní nebezpečí nehrozí, postupuje pedagog následovně: informuje třídního učitele, o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho alkohol má), který odevzdá školnímu metodikovi prevence, ten jej založí do své agendy a vyrozumí vedení školy,
- d) v případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyzve škola ihned zákonného zástupce žáka, aby si jej vyzvedl,
- e) jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně-právní ochrany dítěte a vyčká jeho pokynů,
- f) zákonnému zástupci nahlásí škola tuto skutečnost i v případě, že je žák schopen výuky,
- g) jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochrany dětí,
- h) škola vyvodí sankce dané školním řádem.

Postup při řešení nálezů alkoholu ve škole:

1) *pedagog nalezne v prostorách školy alkohol:*

- a) tekutinu nepodrobuje žádnému testu ke zjištění jeho chemické struktury,
- b) o nálezů ihned uvědomí vedení školy,
- c) nalezenou tekutinu uloží u vedení školy,
- d) sepíše stručný záznam o události, který předá metodikovi prevence.

2) *pedagog zadrží u některého žáka alkohol*

- a) tekutinu nepodrobuje žádnému testu,
- b) o nálezů ihned uvědomí vedení školy,
- c) o nálezů sepíše stručný záznam, s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen, datum, místo a čas nálezů a jméno žáka. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že podepsat odmítá, uvede pedagog tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen ředitel školy nebo zástupce školy. Zápis založí školní metodik prevence do své agendy.
- d) o nálezů vyrozumí zákonného zástupce žáka. Pokud se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, upozorní i orgán sociálně-právní ochrany dětí,
- e) v případě potřeby předá zajištěnou tekutinu přivolanému lékaři,
- f) škola vyvodí sankce dané školním řádem.

C) Omamné a psychotropní látky (OPL)

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření a propagace OPL, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je rovněž navádění k užívání těchto látek.

Postup při řešení konzumace OPL ve škole:

- a) je-li žák přistižen při konzumaci OPL v prostorách školy, v době vyučování nebo v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit,

- b) návykovou látku mu pracovník školy odebere a zajistí tak, aby nemohl v konzumaci pokračovat,
- c) podle závažnosti momentálního stavu žáka a případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí,
- d) v případě, že je ohrožen žák na zdraví a životě, po požití OPL, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči, přivolá lékařskou službu první pomoci,
- e) pokud akutní nebezpečí nehrozí, pedagogický pracovník ihned zajistí vyjádření žáka a vyrozumí vedení školy,
- f) v případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl pro nezpůsobilost pokračovat ve výuce a k pobytu ve škole,
- g) jestliže není zákonný zástupce nedostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany a vyčká jeho pokynů. Škola může od orgánu sociálně právní ochrany vyžadovat pomoc.
- h) zákonnému zástupci škola oznámí konzumaci OPL dítětem i v případě, když je schopno výuky,
- i) v případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace (odborné pomoci),
- j) současně splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně právní ochrany dítěte a Policii ČR,
- k) z konzumace OPL ve škole je třeba vyvodit sankce stanovené školním řádem, je třeba rozlišovat distributora od uživatele - distribuce OPL je trestným činem, konzumace je hrubým porušením školního řádu.

Postup při zjištění distribuce a nálezů OPL ve škole:

Distribuce OPL je považována za protiprávní jednání, může být kvalifikována jako trestný čin, množství látky není rozhodující. Přechovávání OPL je také protiprávní jednání, může být kvalifikováno jako přestupek nebo jako trestný čin.

1. Postup při zjištění OPL ve škole:

- a) jestliže má pracovník školy podezření, že došlo ke distribuci OPL ve škole, uvedomí neprodleně vedení školy a současně oznámí tuto skutečnost Policii ČR,
- b) jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola zákonného zástupce a orgán sociálně právní ochrany mládeže.

2. Nález OPL v prostorách školy:

- a) látka se nepodrobuje testům a pracovník školy ihned informuje vedení školy,
- b) za přítomnosti dalšího pracovníka se vloží nalezený materiál do obálky, označí se datem, časem a místem nálezů, přelepí, orazítkuje a uschová v trezoru,
- c) o nálezů škola vyrozumí Policii ČR.

3. Nález u některého žáka:

- a) zabavená látka se nepodrobuje testům a pracovník školy ihned informuje vedení školy,
- b) za přítomnosti dalšího pracovníka školy se vloží nalezený materiál do obálky, označí se datem, časem a místem nálezů, přelepí, orazítkuje a uschová v trezoru,
- c) o nálezů škola vyrozumí Policii ČR a informuje zákonného zástupce žáka,
- d) o nálezů je sepsán stručný záznam (datum, místo, čas nálezů, jméno, podpis žáka), zázpisu je přítomen ředitel školy,
- e) v případě, že se látka našla u žáka, který se jí intoxikoval, předá se zajištěná látka přivolanému lékaři.

Postup při podezření, že žák má u sebe OPL:

- a) jedná se o podezření ze spáchání trestného činu nebo přestupku, řešení spadá do kompetence Policie ČR,
- b) škola neprodleně vyrozumí Policii ČR, zkonzultuje postup a informuje zákonného zástupce žáka,
- c) žáka je třeba izolovat a do příjezdu policie ho mít pod dohledem,
- d) pracovníci školy nesmí provádět osobní prohlídku a to ani prohlídku jeho věci.

3.4 ZÁŠKOLÁCTVÍ

Za záškoláctví („chození za školu“) je považována neomluvená absence žáka. Jedná se o přestupek, kterým žák úmyslně zanedbává školní docházku. Je chápáno jako porušení školního řádu, současně jde o porušení školského zákona, který vymezuje povinnou školní docházku. Nezřídká je spojeno s dalšími typy rizikového chování, které obvykle negativně ovlivňují osobnostní vývoj jedince. Záškoláctví bývá často nepřiměřenou formou řešení konfliktních situací v rodině, ve škole či ve výchovných institucích, přičemž k němu mají sklon zejména děti, které se subjektivně cítí neúspěšné, nezařazené ve skupině nebo prožívají úzkost a strach v prostředí, ve kterém se pohybují. Jedním z hlavních úkolů pro učitele, rodiče, případně i pro školního psychologa je vyšetření příčin záškoláctví.

Postup v případě neomluvené absence žáka:

1. Neomluvená nepřítomnost do 10 hodin

O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel výchovného poradce. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její věrohodnost. Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem žáka nebo zletilým žákem třídní učitel formou pohovoru. Zde projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnost stanovenou zákonem. Seznámí zákonného zástupce s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené nepřítomnosti. Každá taková neomluvená nepřítomnost je projednávána na pedagogické radě školy a sankcionována dle školního řádu a rozhodnutí pedagogické rady.

2. Neomluvená nepřítomnost více než 10 hodin

Při počtu neomluvených hodin nad 10 hodin svolá ředitel školy výchovnou komisi. Zákonní zástupci jsou pozváni na jednání výchovné komise doporučeným dopisem. O průběhu a závěrech se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší. Případná neúčast nebo odmítnutí podpisu zákonnými zástupci se v zápisu zaznamená. V zájmu zjišťování příčiny záškoláctví žáka a jejího odstranění může ředitel požádat o spolupráci odborníky z oblasti pedagogicko-psychologického poradenství, popř. orgány sociálně-právní ochrany dětí.

3. Neomluvená nepřítomnost více než 25 hodin

V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, ředitel školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí nebo pověřenému obecnímu úřadu.

V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci postiženi pro přestupek, je třeba postoupit v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní

docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže.

3.5 KRÁDEŽE A VANDALISMUS

Krádeže a úmyslné ničení školního majetku jsou nejčastějšími formami protiprávního jednání, se kterými se lze ve školním prostředí setkat.

Postup při nahlášení krádeže žákem:

- a) o události pořídit záznam na základě výpovědi poškozeného,
- b) věc ohlásit na Policii ČR,
- c) v případě, že je znám pachatel, je třeba ho nahlásit orgánu sociálně-právní ochrany dítěte,
- d) informovat zákonné zástupce žáka.

Postup při řešení vzniku škody způsobené vandalismem:

- a) o vzniku škody na školním majetku je třeba vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka,
- b) v případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody,
- c) v případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou dítěte k dohodě o náhradě škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

3.6 OZBROJENÝ ÚTOK VE ŠKOLE (STŘELEC)

AMOK – útok tzv. aktivního střelce, je náhlý útok jedince(ů), který za použití zbraní sleduje jediný cíl – usmrtit či zranit co nejvíce osob ve svém okolí. Nejčastějšími útočníky ve školách jsou současní nebo bývalí studenti.

Pedagogický sbor byl informován, jaké jsou náznaky výskytu možného útočníka. Budoucí útočníci se většinou chtějí pochlubit a najít sympatizanty ve svém okolí. Ve

virtuálním prostředí, nejčastěji na internetu, zveřejňují své násilnické názory, fotografie zbraní, své „umělecké“ výtvary, které jsou plné násilí, krve a smrti. Často i pokládají „řečnické“ otázky typu Jaké by to asi bylo, kdybych někoho zabil? apod. Tyto signály bychom neměli zlehčovat, ale raději se svým podezřením někomu svěřit (rodičům, kamarádům, blízkému učiteli, školnímu psychologovi apod.) – nejde o žalování, může jít o život!!!

Postup v případě útoku:

- a) UTÍKEJ – dostaňte se do bezpečí, utečte z dosahu útočníka (neplatí pravidla pro evakuaci při požáru!!!). Nevracejte se pro věci!
- b) SCHOVEJ SE/ZAMKNI SE – když nemůžete utéct, schovejte se do nějaké místnosti a v té se uzamkněte a zabarikádujte (když nemáte klíč, můžete udělat barikádu ze stolů, židlí a skříní; na stůl, který přisunete až ke dveřím, můžete naskládat učebnice tak, aby zabránily stlačení kliky). Zatáhněte žaluzie, lehněte si na zem, abyste byli co nejméně zranitelní případnou střelbou skrz dveře. Buďte co nejvíce potichu, pokuste se všechny zklidnit, ztlumte mobilní telefony. Nikomu neotvírejte, s nikým nemluvte přes dveře (útočník se může vydávat za zraněného kamaráda, záchranáře apod.), útočníka neprovokujte.
- c) VARUJ – pokud můžete, oznamte na tísňovou linku, kde jste a co se tam děje,
- d) BRAŇ SE – v případě, že jste učinili všechny výše popsány kroky a útočník se i přesto k vám dostal, udělejte vše pro vaši ochranu.

3.7 RASISMUS

Vzhledem k závažnosti tohoto tématu třídní učitel neprodleně zajistí bezpečnost případné oběti. Dále oznámí skutečnost rodičům nebo zákonným oběti i agresora a postupuje dle preventivního plánu proti šikaně, popř. informuje policii ČR dle závažnosti situace a případného ohrožení bezpečí oběti.

3.8 PODVOD

Zpravidla se jedná o podvody typu falšování podpisu rodičů nebo zákonných zástupců, klasifikace v žákovských knížkách, pracovních úkolů. Pokud jde o falšování podpisu na omluvence z důvodu nepřítomnosti žáka ve vyučování, je třeba tento přestupek klasifikovat jako záškoláctví.

Projednáno pedagogickou radou 14. 12. 2020
Tento dokument nabývá účinnosti dne 4. 1. 2021

V Bohuslavicích, 4.1.2021

Mgr. Monika Valachová
Mgr. Markéta Stošková
školní metodičky prevence

Mgr. Gabriela Prchalová
ředitelka školy